

Was de Tweede Wereldoorlog van Hitler of Roosevelt ? Een uitleg door Dr Dirk Bavendamm

- 1. Was de oorlog van Hitler of Roosevelt ?**
- 2. Meer oorlogen in één**
- 3. De macht van de streng religieuzen in de VS**
- 4. Strijd met dramatische vormen**
- 5. Geen toestemming Congres**
- 6. Roosevelt ontwierp de Tweede Wereldoorlog**
- 7. Verreikend besluit van de presidenten**
- 8. Oplettende blik naar Europa**
- 9. Ontstaan Verenigde Naties (VN)**
- 10 Fictief begrip over vrede**

1. Was de oorlog van Hitler of Roosevelt ?

Nog nooit had de Tweede Wereldoorlog zoveel aandacht gekregen dan in het jaar 1995. Vijftig jaar na de bevrijding. Politici en journalisten waren tijdens de indrukwekkende herdenkingen en feestelijke momenten zo druk in de weer alsof we de oorlog niet 50 jaar maar 5 jaar achter ons hadden. Zolang we de Tweede Wereldoorlog in een politieke perspectief plaatsen geeft dat een beeld van de schok voor iedereen, schuldgevoel en schaamte bij het Duitse volk, hun nederlaag, het ineenstorten van het Derde Rijk alsmede de ontdekking van de Nazi-gruwelen. Dit was de oorlog van Adolf Hitler. Zetten we die oorlog in een historisch perspectief.... Ja, dan komt het verhaal er iets anders uit te zien. Dan maak je afwegingen die na het verstrijken van decennia, dan kijk je ook verder dan de rand van je eigen etensbord. Zetten we het verloop van de politieke- / strategische- / economische- ontwikkelingen van VOOR de oorlog en NA de oorlog eens op een rij, dan kan een kip zonder kop zien dat er meer aan de hand is geweest dan alleen de Nazi-gruwel en het geschreeuw van Hitler over de wereldheerschappij. In dat perspectief was de Tweede Wereldoorlog een oorlog van Roosevelt.

2. Meer oorlogen in één

Deze zienswijze ontstaat niet zo maar uit zichzelf. Ze moet overdacht, bewerkt worden en aan kritiek bloot staan. Ze heeft de kennis nodig van verstandhoudingen, interpretatie door personen, feiten en de kunst om samenhang te doorzien. Ze heeft een zekere resistentie nodig tegen de politieke indoctrinatie, die onder het begrip "politieke correctheid" bekend staat. Dit geldt voor de Tweede Wereldoorlog in het bijzonder, omdat we daarin in werkelijkheid niet met één, maar met meerdere oorlogen te doen hebben. Het zijn ten eerste oorlogen op verschillende strijdtoneelen. Van China over Europa tot Afrika. Het zijn ten tweede oorlogen met verschillende perioden. De Japans-Chinese van 1937 tot 1945, de Europese van 1939 tot 1941 en de eigenlijke wereldoorlog van 1941 tot 1945. En ten derde zijn het "oude" en "nieuwe" oorlogen. Een oorlog dus tussen verschillende concepties. De oude oorlog - dat was in grote lijnen nog de Blitzkrieg van 1939/1940 tegen Polen en Frankrijk - korte en een in ruimte begrensde oorlog, die vooral de militaire

nederlaag van de toenmalige tegenstanders als doel had. Deze oorlog begon zich te veranderen in 1941 met de uitbraak van de Duits-Russische oorlog. Dan sleept deze oorlog zich 4 jaren voort en omvatte Oost- en Midden Europa met de aanliggende zeeën en was gericht op het vernietigen van een gehele populatie. De volledige bestempeling als wereldoorlog kreeg deze nieuwe oorlog met de deelname van de VS. Deze oorlog was op dat moment niet meer begrensd in tijd en ruimte en kenmerkte zich met het fabrieksmatig vermoorden van de Europese Joden, in conventionele en nucleaire bommen-oorlog tegen de Duitse en Japanse burgerbevolking evenals etnische zuiveringen in de Duitse oostelijke gebieden. Alles bij elkaar een serie van misdaden tegen de menselijkheid en in wezen vanuit een programma of ideologische argumenten begaan. Om de wortelen van de nieuwe oorlog uit te graven moeten we niet slechts naar het jaar 1939 terug gaan toen de lokale oorlog begon, niet slecht naar 1933 toen Hitler aan de macht kwam en niet naar het jaar 1917 toen de Bolsjewieken Rusland in een revolutie stortte. Al deze opgravingen schieten te kort. Om de wortelen van deze oorlog bloot te leggen moeten we naar het jaar **1776** terug gaan. Het was toen de Amerikaanse koloniën als de “Verenigde Staten van Amerika” hun onafhankelijkheid van Groot Brittannië verklaarden. Ze ontstond - Bijna 240 jaar geleden - nog voordat de eerste Franse Republiek ontstond - deze staat ontstond zonder banden van voorouders met de geboortegrond, niet uit nationale overleveringen, maar meer uit pragmatische - uit moralistische gronden. Liever gezegd: Door ideologische bewogenheid.

3. De macht van de streng religieuzen in de VS

Deze “nieuwe wereld” was zo nieuw dat men zich zwoer met religieuze ijver de oude wereld te veranderen, te verbeteren en - indien mogelijk - te gebruiken en de menselijke vooruitgang te blokkeren. Met de moed van pioniers, die zich in de wildernis middels onverklaarbare verschijningen steeds weer nieuwe grenzen stelden trokken de Verenigde Staten er op uit om de wereld te veranderen en te verbeteren. Hun bevoorrechte positie - onaantastbaar tussen 2 oceanen, hun uitdijende economie onder uniforme wetgeving, hun misleidende verheerlijking van vrijheid, democratie en menselijk geluk, maar ook het vuur en het zwaard waren daarbij hun wapen.

Daadwerkelijk hebben de Verenigde Staten van Amerika zich van het begin af min of meer gewelddadig uitgebreid. Ze zijn nooit de in zichzelf gekeerde vreedzame landbouwerskolonie geweest zoals we die ons in het verleden zo vaak is voorgespiegeld. Eerst hebben de 13 Amerikaanse koloniën alle territoria bemachtigd die ten westen van hen gelegen waren. D.w.z. : Ze namen de Indianen, Engelsen, Fransen, Spanjaarden, Mexicanen het land af. Deels door onderhandelen, deels met gewapend geweld. Daarna bereikten ze tegen het einde van de 19-de eeuw de Pacific (Grote Oceaan) en waren vervolgens Hawaï, de Filepijnen, Japan en China aan de beurt. (Go West, my boy... go West). Deze ontwikkeling was buitengewoon sterk, maar ze stuitte ook op bedenkingen en

hindernissen. Al voor 1835 had de Franse **Alexis de Toqueville** in zijn beroemde traktaat “Over de democratie in Amerika” de dubbelwaardigheid tussen “Vrijheid” en “Despotie” (Recht van de sterkste / Wild West - mentaliteit) herkent, die Amerika sindsdien belichaamde. Hij voorspelde dat Amerika “haar armen over de gehele mensheid zal uitstrekken” , terwijl het haar “oppervlakte met een net omspant van uiterst precieze en uniforme voorschriften” overvalt en de “wil van individuen losweekt, oplost en afstompt” en uiteindelijk ieder volk op aarde er toe zal brengen om “ slechts nog als een kudde

bange en werkzame dieren” te leven terwijl “hun regering hun herder is”. Aan het einde van dit proces zal de gehele mensheid onder “een geregelde, milde, vreedzame knechtschap” leven.

(Nog steeds bekleden een streng religieuze groepen wip-posities in de US-politiek die langzaam maar zeker hun doelstellingen weten door te drukken. Met name de hedendaagse oorlogszucht van de VS krijgt door deze groepen steeds meer gestalte. Noot van de vertaler)

Zo kwam het dat Amerika in de loop van de laatste 200 jaar niet alleen liefde voor hun gedachtegoed heeft opgewekt en tot nabootsen heeft geleid, maar ook afwijzing en haat heeft opgewekt. Amerika polariseert. Amerika laat niemand koud. In de eerste 30 jaar van de 20-ste eeuw stelden zich tegen deze schijnbaar onhoudbare expanderende kolos 2 sterke bewegingen te weer, t.w.: het Bolsjewisme en het Nationaal-socialisme. Deze beriepen zich niet op “vrijheid”, “democratie” en “marktwerking”, maar op “klasse” en “Ras” als hun laatste waarheid. Deze beide ideologische bewegingen probeerden Amerika niet alleen te stoppen, maar zelfs zowel economisch en politieke macht als op ideologische uitstraling te overtreffen. Ze probeerden Amerika tot op zekere hoogte te imiteren zonder het niveau van de USA ooit te bereiken.

4. Strijd met dramatische vormen

Daaruit ontwikkelde zich een latent militante strijd tussen de 3 ideologische hoofdstromen van die tijd - de Liberaal-democratische Internationalisme van Amerika, de Marxistisch-Leninistische Internationale van de Sovjetunie en het racistische Nationaal-Socialisme van Duitsland. Deze strijd nam in de 40-er jaren zo’n dramatische vormen aan die zich tot een volledig nieuwe oorlog ontwikkelde. In deze oorlog ging het van alle 3 de kanten niet meer om ruimtelijke, tijdgebonden en militair begrensde doelen. Het ging om de totale verwerkelijking, d.w.z. de alles omvattende programmavoorstelling van de samenhang van het dagelijkse leven. Het was een oorlog waarin het vanuit ideologische beweegredenen letterlijk om het totaal ging. De beslissende mijlpalen in de ontwikkeling van zijn oorlog waren het Verdrag van Versailles, het Briand-Kellogg-Pakt en de Verenigde Naties. Zoals we weten heeft Roosevelt deze mijlpalen zowaar niet allen eigenhandig opgezet. Hij zat b.v. in Versailles niet zelf aan de onderhandelingstafel. Maar zonder enige twijfel stond Roosevelt zowel achter het verdrag van Versailles als ook achter het Briand-Kellogg-Pakt. En wat de Verenigde Naties aangaat is Roosevelt haar architect geweest.

Het Verdrag van Versailles en het Briand-Kellogg-Pakt keurden voor de eerste keer iedere "oude" oorlog af, die de Europese machten kort hiervoor, op de eeuwwisseling van de 19- de naar de 20ste eeuw, in de Conventie van Den Haag vastgelegd hadden. Deze conventie kende geen berechtings-mogelijkheid van de ene staat over de andere. Zij zagen de individuele politicus of veldheer niet als subject van volkenrechtelijke delicten waarvoor zij voor een gerecht ter verantwoording kunnen worden geroepen. Ten eerste maakte de Haagse Conventie geen onderscheid tussen rechtvaardige en onrechtvaardige oorlogen maar sloten aan bij het tijdperk van de Europese "Kabinetsoorlogen" waarin de ene staat de agressor is en de andere de aangevallene zodanig dat geen enkele staat nog een argument had zich moreel boven de ander te verheffen.

Onder Amerikaanse invloed werd na de Eerste Wereldoorlog met deze tradities in het Verdrag van Versailles en het Briand-Kellogg-Pakt korte metten gemaakt. Zoals bekend, schoven de Entente Machten (de Geallieerden in W.O.I) Duitsland en Oostenrijk (de Middel-machten) de volledige schuld in de schoenen en vervolgens hun leiders als oorlogsmisdadigers. Zij verachtten "de Oude Oorlog". De Volkenbond, die een intergraal deel was van het Verdrag van Versailles, had de individuele lidstaten tot een vreedzame oplossing van hun conflicten verplicht. Zou een lidstaat van de Volkenbond dan alsnog met oorlog dreigen of tot de aanval overgaan, dan zijn alle andere staten verplicht onverkort alle handels-, financiële- en andere betrekkingen met de agressor te verbreken en zonodig zelfs de land-, zee- en luchtmacht tegen hen in te zetten.

De Asmogendheden toonden op geen enkele manier de bereidheid zich de wil van vreemden te laten opdringen. Zij hielden zich tot in de 40-er jaren nog vast aan het concept van "de Oude Oorlog". Dientengevolge was dat het soevereine recht van iedere staat om uit eigener machtsvolkomenheid zelf over oorlog en vrede te beslissen. Daarom was die oorlog als eerste begrensd in ruimtelijk en ook tijdelijk en elk ander opzicht. Tussen het begrip "Oude Oorlog" en "Nieuwe Oorlog" kwam pas spanning toen Roosevelt na zijn ambtsaantraden in 1933 ermee begon de Asmogendheden als "gangsterstaten" in moreel diskrediet te brengen. Gelijktijdig ging hij de Amerikaanse strijdkrachten versterken.

5. Toestemming Congres onzeker

De versterking van het leger begon de ex-marine minister bij de US-Navy, omdat hij wist dat de opbouw daarvan het langste zou duren, maar ook omdat de marine voor de USA het belangrijkste was. Twee jaar daarna begon hij een strategische luchtmacht op te bouwen die de mogelijkheid had massale bombardementen uit te voeren (B-17). Zoals de Amerikaanse militaire historicus het schreef; "De vijandelijke wil te vernietigen". Precies op het moment van het begin van de Europese crisis van september 1939 benoemde

Roosevelt zijn vertrouweling **George S. Marshall** tot Generaal-stafchef van het leger, die direct met de opbouw van de landstrijdkrachten begon ofschoon op dat moment nog niemand wist of Roosevelt toestemming van het Congres zou krijgen voor het inzetten van het leger in het Europese conflict. In ieder geval was de opbouw van de strijdkrachten zo doelgericht, uitgedacht en effectief dat de USA in slechts anderhalf jaar - na hun volkenrechtelijke intrede, dus in 1943, militair gezien hadden kunnen winnen. Parallel aan de opbouw van zijn strijdkrachten isoleerde Roosevelt de agressor-staten politiek en economisch van hun buitenwereld. Dat heette dan: "De niet-militaire wapens inzetten". Zijn Quarantaine-speech in oktober 1937 was - zo te zien - een verkapte oorlogsverklaring. De president zei nl.: "Als een lichamelijke ziekte zich epidemisch uitbreidt verlangt de gemeenschap een quarantaine van de patiënten om hun gezondheid tegen de verbreiding van de ziekte te beschermen". Met het woord "ziekte" bedoelde hij de voorkeur van de Asmogendheden voor de "Oude Oorlog". Daarna begon hij deze staten met economische en politieke sancties te straffen.

(P.S. Veel Amerikaanse bedrijven trokken zich van deze sancties niets aan en leverde - indien nodig - via neutrale landen aan Duitsland. noot v.d. vertaler)

Kort daarop - de jaarwisseling 1937-38 - benaderde Roosevelt onder de strengste

geheimhouding de Britse premier **Neville Chamberlain** met 2 voorstellen, die toen voor het eerst met "de nieuwe oorlog" kon kennismaken. Deze hielden het volgende in: 1) Een samenwerking van de US-Navy en de Royal-Navy op de wereldzeeën 2) Het bijeenroepen van een vredesconferentie. Tijdens deze vredesconferentie zouden de Asmogendheden voor de keuze gesteld worden. Of buigen voor de eisen van Roosevelt, of ze zouden met de grootste krijgsmacht ter wereld te maken krijgen.

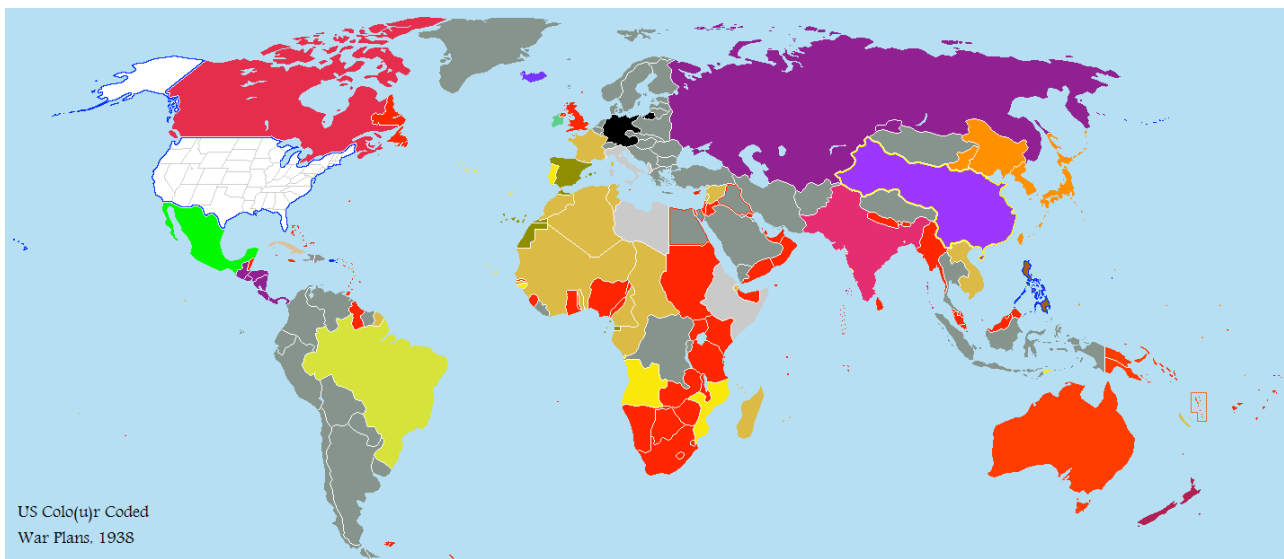
Wel merkwaardig om zo'n bijeenkomst een "vredesconferentie" te noemen. Mochten de Asmogendheden niet toegeven dan zouden beide Angelsaksische zeemachten naar voorstel van Roosevelt een zeeblokkade van Azië en Europa realiseren om de Europese dictators en de Japanse militaire machthebbers definitief op de knieën te dwingen. De Britten moesten in dit plan de spitst afbijten met hun Royal-Navy. Zodra deze blokkade effectief zou worden zou Roosevelt - volledig legaal - zijn US-Navy kunnen bijvoegen. Zijn hele plan liep dus reeds in 1938 vooruit op de sluipende oorlogsdeelname van de VS zonder toestemming van het Congres. Was dit nu een oorlogszuchtig vredesplan of een vreedzaam wereldoorlogplan? In ieder geval werd aan de initiatieven van Roosevelt zichtbaar dat deze bestond uit een mix van onderhandelen en praktische dreiging met militair geweld als dwangmiddel. Dit is dus zijn concept van het begin af geweest. Tweemaal kwam dit concept vluchtig voor de dag voordat het in 1945 definitief gestalte kreeg. De eerste keer in 1937/38 voor de uitbraak van de Europese oorlog, en de 2-de keer in 1941 voor de uitbraak van de 2-de Wereldoorlog door de aanval van Japan op Pearl Harbor en de entree van de USA in de oorlog. Het valt moeilijk om de dubbelzinnigheid van zijn methode achter de gebeurtenissen niet te doorzien. Tegelijk

kwam het grootste probleem boven drijven die aan dit concept verbonden zijn, t.w.: De wereld werd er niet vreedzamer op ! Om het ontstaan van militaire vijandelijkheden te vermijden accepteerde Chamberlain alleen de samenwerking van de US- en de Royal Navy. Het conferentie-voorstel wees hij af. De Engelse premier wilde in 1937/38 bilateraal met Hitler en Mussolini onderhandelen, maar voor het geval dat het scheef zou lopen wenste hij wel rugdekking van de Roosevelt. Omdat Chamberlain slechts één deel van de twee voorstellen accepteerde viel het hele concept in 2 helften uit elkaar, en werd het voor meerdere uitleg vatbaar. Noch Hitler, noch Roosevelt konden hiermee uit de voeten. Zo bleef het concept van de president in 1938 halverwege steken, maar de verstoring op de Europese politiek werd wel zichtbaar. Omdat Groot Brittannië in toenemende mate van de USA afhankelijk werd begaf Hitler zich steeds meer op gevaarlijk terrein. Dit door de bezetting van rest- Tsjechië door de Wehrmacht enerzijds en de garanties door de Westelijke machten voor Nederland, Zwitserland, Polen en Roemenië anderzijds. En zet in dat licht de Duitse aanval op Polen over een kwestie waarin Duitsland in pragmatische zin het volste recht van spreken had maar wel leidde tot de Brits/Franse oorlogsverklaring aan het adres van Duitsland. Een weg terug was er niet meer, en juist die terugweg had meer dan 50 miljoen mensenlevens gescheeld.

6. Roosevelt ontwierp de Tweede Wereldoorlog.

Roosevelt dreef Hitler steeds verder in de richting van oorlog. Evenzo als in het geval Pearl Harbor, 2 jaar later, spreken de documenten en de gehele context er zelfs voor dat dit het eigenlijke doel van zijn wereldvrede-plan is geweest. Door zijn lompe interventie verstoortte hij in ieder geval de Britse ontspanningspolitiek. Indirect verwickelde hij de Duitse dictator vroeger dan door hem werd gedacht in een militaire krachtmeting. Kortom; Roosevelt had niet alleen Chamberlain, maar ook Hitler zijn concept opgedrongen. Voor dit geschetste overzicht van de president spreekt vooral zijn **Rainbow war planning** van bilaterale oorlogen tussen de VS en de gekleurde landen op de kaart. Daarmee ontwierp Roosevelt reeds in het voorjaar van 1939 de komende wereldoorlog, nog voordat er in Europa een schot was gelost. Zijn verwijzingen naar Rainbow Plan nr 5 van 11 mei 1939 voorzagen nl in

“het sturen van bewapende troepen van de VS naar het oosten van de Atlantische Oceaan evenals naar Afrika en/of het Europese continent” dit “om de definitieve nederlaag van Duitsland en/of Italië te bewerkstelligen”. Met het woord “definitief” gaf hij voor het eerst zijn doel aan, wat Roosevelt later in 1943 tijdens de conferentie van Casablanca vertaalde in : De onvoorwaardelijke capitulatie

Gelijktijdig voorzag het Rainbow-plan nr 3 in het zeker-stellen van de heerschappij over de West Pacific wat op een oorlog met Japan uitliep. Zijn concept was dus reeds in het voorjaar van 1939 niet meer tot Europa beperkt. Hoewel Roosevelt in mei 1939 het uit strategische gronden nog open liet of hij de oorlog tegen de Europese Asmogendheden en Japan gelijktijdig of na elkaar wilde voeren, had hij met deze beide scenario's een oorlog ontworpen die dus niet meer in ruimte en tijd begrensd was. De latere afloop der gebeurtenissen kwamen tamelijk nauwkeurig met elkaar overeen.

7. Verreikend besluit van de presidenten

De Europese oorlog werd begonnen door de aanval van Adolf Hitler op Polen. Sindsdien zag hij het als zijn voornaamste taak de mogelijkheid tot overleven voor Groot Brittanië en later ook de Sovjetunie zeker te stellen. Dat waren immers zijn bondgenoten in spe die het volgende doel van de Duitse agressie konden worden. Tot Roosevelt's voorzorgsmaatregelen behoorden niet alleen de gestage opbouw van de samenwerking tussen US- en Royal - Navy, maar ook allerlei economische en financiële maatregelen. Op de jaarwisseling van 1940/41 nam de president een verreikend besluit om de frontstaten de benodigde wapens en uitrusting niet te verkopen, maar uit te lenen. Zonder deze stap waren de frontstaten zonder meer bankroet gegaan wat einde-oorlog betekend had. De frontstaten werden hierdoor in toenemende mate afhankelijk van de USA . Dit maakte het voor Roosevelt mogelijk ook bij hen het concept van de nieuwe oorlog door te drukken. Alleen met betrekking tot 1 zaak kwam hij niet veel verder met de realisering van zijn plan.. Hoewel de USA op de Atlantische Oceaan een onverklaarde oorlog voerden tegen Duitsland, die zij lieten escaleren, weigerde Hitler in 1940 deze oorlog aan te nemen. Voor de president sprak het vanzelf dat hij geen openlijke aanval mocht beginnen omdat hij zich daarmee in zijn eigen natie en tevens voor de hele wereld zich op het podium van de agressors zou plaatsen. Zoiets was niet alleen met zijn eigen concept onverenigbaar, het had hem waarschijnlijk zijn ambt gekost. Roosevelt probeerde derhalve Hitler door een serie van steeds ernstiger vlootshermutselingen te provoceren. Toen hem dat niet lukte verlegde hij zijn pogingen om op een om in de oorlog te kunnen stappen. Lukte het dan niet via de Atlantische voordeur, dan maar via de achterdeur van de Pacific. Immers Japan en Duitsland waren bondgenoten. De oplossing van het probleem - de entree van de USA in de oorlog - zonder haar morele autoriteit als vredesmacht te verliezen, werd in juni 1941 nog urgenter door het uitbreken van de oorlog tussen Duitsland en Rusland.

Het feit dat de Verenigde Staten eerst in de oorlog in de Aziatische Pacific ingetreden zijn betekende niet dat voor de president de oorlog in het Atlantisch - Europese ruim minder prioriteit kreeg. In tegendeel. De aanhoudende zwakte van Groot Brittanië en de last van de Duits - Russische oorlog betekende dat hij met meer argusogen naar Europa keek. Derhalve heeft Roosevelt zich ook na 1941 onverkort aan zijn “Germany first”- strategie

vast gehouden. Dat heette voor hem: Duitsland - en indien nodig ook Italië - moest vóór Japan vernietigd worden.

8. Oplettende blik naar Europa

Dit doel had voor alles de hoogste prioriteit tot 1945, omdat Roosevelt er van uit ging dat de coalitie van de Asmogendheden uit elkaar zou vallen als Duitsland eenduidig overwonnen was. In de concrete situatie van het jaar 1941 keek de president met argusogen naar Europa omdat niemand met zekerheid kon voorspellen of Rusland niet alsnog in 1941 of 1942 onder de lasten van de oorlog zou bezwijken. Evenzo wat betreft Groot Brittanië in 1940, na de Duitse overwinning op Frankrijk, wilde Roosevelt tegen iedere prijs voorkomen dat de Sovjetunie uit de oorlog zou stappen. In dat geval zou Hitler uit zijn 2-fronten-positie zijn bevrijd. Dit gevaar werd echter na de Japanse aanval op Pearl Harbor afgewend door de de entree van de USA in de oorlog.

Eigenlijk - met dat gebeuren - had op 7 / 8 december 1941 niet Hitler, maar Roosevelt zijn belangrijkste doelen bereikt. Ten 1-ste traden de USA als laatste in de oorlog als laatste van de 7 hoofdmachten. Amerika kon nu haar bronnen van mensen, materiaal en kennis - als het er op aan kwam - efficiënt tegenover vriend en vijand uitspelen omdat de andere machten hun reserves vergaand in de oorlog verbruikt hadden. Ten tweede werd nu in eens de intrede in de oorlog door overwegend de meerderheid van de Amerikaanse bevolking met instemming ontvangen. Roosevelt had hen - door zijn geniale P.R. er eindelijk van kunnen overtuigen dat het een heilige plicht is om Vrijheid, Democratie en Welvaart in alle werelddelen met de wapens in de hand te verdedigen. En ten 3-de kon Roosevelt zijn concept van de nieuwe oorlog nu eindelijk verwezenlijken, naar zijn geest en wens. Deze doelen waren voor hem zo belangrijk dat hij de vertegenwoordigers van zijn belangrijkste bondgenoten reeds tijdens de kerstmis van 1941 in het Witte Huis samenriep om met hen door het Pakt van Washington de Verenigde Naties op te richten. Bij de V.N. handelde het zowaar voorlopig alleen om de Grote Oorlogscoalitie van Amerika, Groot Brittanië, China en de Sovjetunie tegen de Asmogendheden. Geen enkele verdragspartner was het toegestaan uit deze coalitie te stappen voordat de Asmogendheden definitief overwonnen waren. En zo werd tevens de situatie in vreedstijd, zoals Roosevelt zich voorstelde, meteen mee bedacht. (P.S... je moet immers het ijzer smeden als het heet is, en het hooi binnenhalen als de zon schijnt) De verdrag-sluitende partijen verplichtten zich namelijk niet alleen af te zien van gebiedsuitbreidingen en invloedzones, maar ook gelijktijdig tot het zelfbeschikkingsrecht de volkeren, de vrijheid van de zeeën en gelijke toegang van alle landen tot de wereldmarkt te waarborgen. Na de oorlog zou overal vrede veiligheid evenals vrijheid van angst en nood heersen. Agressor-staten zouden ontwapend worden, en alle andere staten zouden hun legers en wapenarsenaal tot een minimum terugbrengen.

Het belangrijkste stond echter niet in het Pakt van Washington. Dat toonde zich vanzelf uit de omstandigheden waaronder dit pakt gesloten werd: In de toekomst zullen Amerika, Groot Brittanië, China en de Sovjetunie als "4 politie-agenten" over de wereldvrede waken. Zij zouden, naar de wens en wil van Roosevelt het machtscentrum van de Verenigde

Naties vormen wat de Volkenbond juist ontbrak. Zij zouden het nieuwe-oorlog-concept, indien nodig, ook tijdens de vrede verder voortzetten.

9. Ontstaan Verenigde Naties (VN)

Daarbij maakte de VS voor zich natuurlijk wel aanspraak op de rol van “de beste leerling van de klas”, een rol die Roosevelt altijd al had willen spelen. Nadat hij hun vijanden versloeg, zijn bondgenoten had gered en de wereld - zoals Roosevelt dat geloofde - van angst, nood, honger en onderdrukking had bevrijd zullen zij nu - na de overwinning op de Asmogendheden - de top van de wereldwijde machtspiramide bestijgen. Het is dus niet zo dat deze presidenten slechts alleen ideologische principes aanhingen. Nee, er was ook sprake van ambities naar meer macht. Beiden te samen waren het fundament voor zijn nieuwe oorlog. Om zijn hoog gestelde doel gestalte te geven nam de US president in dit geboorte-uur van de VN belangrijke geboorte-afwijkingen op de koop toe. Het zwaarste woog zonder enige twijfel zijn vastberaden verbondenheid met Stalin, die geheel Midden-Oost Europa tot de Elbe tot slavernij wilde brengen. Door deze belastende erkenning stelde Roosevelt zich van begin af in een diepe tegenstelling met het verheven uitgangsprincipe van de VN op. Want dat de Sovjetunie noch het zelfbestemmingsrecht der volkeren respecteerde, noch de mensen vrijheid zou brengen was voor iedereen die ogen had om te zien en oren om te horen toen kristalhelder. Roosevelt's oordeel over Stalin, het Bolsjewisme en de Sovjetunie stoelde deels op oppervlakkige informatie, deels op het vage gevoel van een programmatische verwantschap met Stalin. Immers zowel de USA en de Sovjetunie waren 2 machten waar het morele gedachtegoed zich vastbesloten afkeerde van het nationalistische monster in de Europese machtspolitiek. Waren ze niet beiden - weliswaar langs verschillende wegen - aangetreden om de mensen uit hun knechtschap te bevrijden ? Wilden ze niet beiden - de één iets eerder dan de ander - de politieke verantwoordelijkheid in de handen van het volk leggen ?

Klaarblijkelijk heeft Roosevelt dat zo gezien en vergiste hij zich tot ver in het jaar 1944 in de ware bedoelingen van Stalin. Maar ook toen had de Amerikaanse president de Sovjet dictator nodig om Hitler te overwinnen, om de oorlog tegen Japan daarna zo goedkoop mogelijk te kunnen beëindigen en de VN de functie van een effectief werkende wereldvrede-organisatie te kunnen geven. Had Roosevelt een breuk met Stalin geriskeerd over de vrijheid van Midden- & Oost Europa, dan had hij zijn andere 3 doelen kunnen vergeten. En dat was iets wat hij niet wilde. En zo

kwam het in de jaren 1943 tot 1945 tot belangrijke conferenties van Teheran, Jalta en Potsdam die de verdeling van Europa bezegelden. Voordat de Amerikanen de oorlog in de Pacific, door het afwerpen van de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki, beëindigden kwam het op 26 juni 1945 in San Francisco tot een nieuwe opzet van de VN, die gestoeld was op een moeizaam uitonderhandeld Charta. Franklin Delano Roosevelt was op dat tijdstip reeds overleden. Hij stierf op 12 april '45 aan een hartaanval, 18 dagen voor Hitler. Maar deze Amerikaanse president is in ieder geval meer als iedere andere de eigenlijke schepper van de huidige wereldorganisatie geweest. Geheel naar zijn geest houdt die Charta de VN aan haar doel vast; “ De wereldvrede en internationale veiligheid te waarborgen”. Om “bedreigingen van de vrede te niet te doen” zullen “ werkzame

collectieve maatregelen” genomen worden. De harde kern van deze maatregelen is in hoofdstuk VII vastgelegd. Op grond hiervan kan de Veiligheidsraad tegen een agressor zowel militaire- als niet-militaire maatregelen nemen, dus zowel een economische, politieke en culturele boycot als ook de inzet van strijdkrachten. Duidelijk kan men in deze voorschriften de dwangmaatregelen van militaire en niet-militaire aard herkennen die Roosevelt tegen de Asmogendheden instelde. Ook het overnemen van het Volkenbondstatuut werd duidelijk.

Vergelijkt men het Volkenbondstatuut en de UN-Charta, dan worden de verschillen duidelijk. Ten eerste geldt in de Veiligheidsraad - in tegenstelling tot de Volkenbondsraad - het meerderheidsprincipe, wat de beslissingsvaardigheid van deze vergadering, juist bij kritische vragen aanzienlijk verbetert. Ten 2-de hebben de 4 permanente leden van de Veiligheidsraad - de USA, Groot-Brittannië, Rusland en China - een vetorecht en schermen zich daarmee tegen een meerderheidsbesluit af als hun eigen nationale belangen in het geding zijn. Zo'n vetorecht kende de Volkenbond niet. Ten 3-de kan de Veiligheidsraad volgens Hoofdstuk VII niet alleen - zoals voorheen de Volkenbondsraad - de leden van de wereldorganisatie voorstellen militaire maatregelen tegen een agressor in te zetten (art 16 Volkenbondsakte, art 41 UN-Charta) Het kan deze militaire maatregelen juist volgens art 42 UN-Charta zelf doorvoeren. Derhalve is de Veiligheidsraad niet meer op het goede gedrag van de lidstaten aangewezen. Het heeft veel meer een zelfstandig interventierecht gekregen, en de lidstaten zijn volgens art 43 er toe verplicht om de UN daarvoor de benodigde troepen ter beschikking te stellen.

10. Fictief begrip over vrede

Dit interventierecht van de VN uit eigen recht is het kernpunt van de nieuwe oorlog die president Roosevelt met de Tweede Wereldoorlog in de internationale betrekkingen heeft ingevoerd. Daarna zijn oude oorlogen, dus oorlogen die door nationale autoriteiten en niet door de VN worden gevoerd niet meer moreel verantwoord. Ze zijn in praktische zin ook niet meer mogelijk, omdat de agressor direct daarop met de gehele statengemeenschap wordt geconfronteerd. Omgekeerd zijn “nieuwe oorlogen” ieder moment overal mogelijk, voor zover zich voor de aanwending van militaire of niet-militaire maatregelen dwangmaatregelen in de veiligheidsraad een meerderheid te vinden is. De VN kan alleen dan niet meer ingrijpen wanneer één van de permanente leden haar veto hiertegen inzet. De “nieuwe oorlog” heet voortaan geen “oorlog” meer, maar wordt “vrede-behoudende operatie” of “vrede-dwingende maatregelen”. De VN belichaamt een fictie van vrede, hoewel ze met de vroegere vijanden nooit vrede hebben gesloten en hoewel de wereld alles behalve vredig is. Een ieder die zich tegen deze fictie verzet is sinds 1945 een vredeverstoorder, een agressor, en mag voor haar aanval nog zulke goede gronden hebben - het zij zo - men zal toch vooraf een mandaat van de VN moeten hebben alvorens in te grijpen. Met deze onbestemdheid en de manipuleerbaarheid van dit fictieve vredesbegrip wordt een grote speelruimte geopend voor de beoordeling door politici en politieke situaties, die er makkelijk toe kan leiden dat er met 2 maten wordt gemeten. Voor alles zijn de Verenigde Naties van het Liberaal-Democratisch Internationalisme bezielt, wat ooit ook Roosevelt bewoog. Dat kwam - heel eenvoudig - voort uit de gehele

oprichtingsgeschiedenis, en het was geen toeval dat New York en niet Genève als zetel voor de wereldorganisatie werd gekozen. Sindsdien moet ieder land op deze aarde zich laten meten naar de programmatische inhoud van deze ideologie. Ieder land wat zich substantieel verzet tegen de ijkwaarden van de VN is dan een vredeverstoorder. Terwijl omgekeerd dat wat het Liberaal-democratische Internationalisme aan conflicten veroorzaakt nergens en nooit als vredebreuk geldt. In dit resultaat, een Pax Americana, is de oorlog van Roosevelt van 1945 tot op de dag van vandaag waarneembaar.

Naar tekst van Dr Dirk Bavendamm

Vertaling Willem Zweers